

VANHAN MERIMIESKUVAN ERIKOINEN TARINA

Pauli Saastamoinen kertoo, Tipe kirjoitta muistiin

AL:n Aurora oli komea laiva, aikakautensa kaunottaria. Se ajoi Etelä-Amerikan linjalla

Istuimme kuluvana kesänä, eräänä helteisenä heinäkuun iltapäivänä Paulin uudessa kodissa lähellä Lahden keskustaa. Juttelimme merimiesjuttuja ja katselimme vanhoja valokuvia samasta aiheesta. Paulilla oli esillä valokuvia m/s Aurorasta vuodelta 1958. Aurora ajoi Etelä-Amerikkaan AL:n laivojen tapaan. Kuvat olivat mustavalkoisia, hyvin onnistuneita ja paksulle paperille tehtyjä. Niissä oli otoksia Buenos Airesiin tehdystä autoretkestä ja muutamia oli sataman kuppilastakin. Kiinnostavimmat kuvat olivat kuitenkin laivan ahterin sisätiloissa otettu.

Eräessä kuvassa nuori, vaaleatukkainen suomalainen merimies hymyilee neljän tummasilmäisen amigon keskellä.

”Amigot ovat argentiinalaisia sinksareita ja hyttikaverini on siinä keskellä” Pauli kertoi. Sitten hänen katseensa viipyi kuvassa pitkään ja jatkoi, ”hyttikaveri oli nimeltään Timo Niemelä. Aurorassa oli kahden miehen hytit ja Timon kanssa jaoimme hytin. Tulimme hyvin toimeen keskenämme. Timo oli ystävällinen, ulospäin suuntaunut rehti merimies. Hän oli Kaakkois-Suomesta kotoisin”.

Paulin juttu pysähtyy taas hetkeksi. Varmaan hänen muistiin tulvi lisää tarinaa ja kotvan kuluttua hän jatkaa:

Tästä kuvasta Paulin kertomus alkoi. Siinä on Timo Niemelä etelä-amerikkalaisten sinksareitten keskellä Auroran hytissä.

ALBATROSSI SIIVILLEEN...

"Kerronpa vähän pitemmän tarinan, joka liittyy Timoon ja elämän kummallisuuksiin. Olen eläkkeellä ollessani useana vuonna käynyt Virossa lomailemassa. Olin siellä taas kerran vuonna 2005. Olin yksin kylpylämatkalla Pärnussa. Istuin Villa Katariina nimisessä ravintolassa. Oli alkuiltapäin ja olin juuri syönyt hyvän päivällisen. Ravintola alkoi täyttyä ja vapaat pöydät olivat vähissä. Pöytäni viereen seisahtui suomalainen, keski-ikäinen pariskunta vapaita paikkoja katsellen. Tarjosin heille tilaa pöydästäni, olin jo tovin istunut yksikseni ja kaipasin juttuseuraa. He ilahtuivat ja liittyivät seuraani. Esittelimme itsemme, he kertoivat olevansa kotoisin Kaakkois-Suomesta ja olivat viikon reissulla. Minäkin kerroin itsestäni, missä päin Suomea asuin, minkälaisella reissulla olin ja kerroin myös olevani eläkkeellä oleva merimies. Silloin pöytänaapureiden kiinnostus heräsi. Mies, Jukka nimeltään, kertoi veljensä olleen merillä vuosikymmenien ajan. Tästä alkoi vilkas keskustelumme. Kerroin jonkun tarinan AL:n Aurorasta. Jukka kertoi myös veljensä olleen saman nimisessä laivassa joskus 50-luvun lopulla. Hän mainitsi veljensä nimen Timo Niemelä, kysyen olisimmeko olleet siinä samaan aikaan. Hämmästyimme todella kun yllättyneenä kerroin, että minullahan oli hyttikaverina saman niminen mies. Tämä vaalea, hymyilevä kaveri tässä kuvan keskellä" Pauli osoitti kuvaa.

"Jukka kertoi muistavansa veljensä kertomia juttuja Aurorasta ja katselevansa vieläkin joskus tämän tuomia valokuvia. Timolla oli ollut kamera mukanaan, joten reissulta oli ollut myös kuvia tuomisina.

Jukka kertoi erään kuvan jääneen erityisesti mieleen. Kuvassa mies pitää sylissään vastaan pyristelevää albatrossia. Jukka oli miettinyt, että mitähän kuvassa tapahtui. Minulle asia selvisi heti, sillä omalle kohdalleniikin oli näitä tapauksia sattunut muutama. Olisiko kuvassa mies yrittänyt lähettää lintua lentoon laivan kannelta johon se oli jostain syystä joutunut, sanoin Jukalle. Albatrossihan ei kykene nousemaan kiinteältä alustalta lentoon, varsinkaan laivan kannelta. Sille olisi käynyt huonosti, jos sitä ei olisi autettu lentoon. Muistin samanlaisen tapauksen Aurorassa ja muistelin itse olleeni se linnun lentoon lähettäjä. Sitä en kuitenkaan muistanut, että oliko Timo ottanut silloin valokuvia. En siis ollut varma oliko kysymyksessä sama tapaus. Timon Aurorassa ottamia valokuvia en myöskään ollut koskaan nähnyt, sillä olin joutunut Rioossa sairaalaan umpisuolen leikkauksen vuoksi ja joutunut jäämään sinne.

Jukka jatkoi veljensä tarinaa. Timo oli eteenpäin pyrkivänä miehenä mennyt merenkulkukouluun

Tämä kuva oli jäänyt askarruttamaan Jukkaa, mitä tässä tapahtuu, mitä merimies tekee albatrossille?

MERIMIEHEN SIELU JA ALBATROSSI...

joskus Auroran jälkeen. Sitten hän oli seilannut perämiehenä vuosia ja edennyt urallaan m/s Degerössä förstiksi. Hän olisi jatkanut laivan päällikkönä seuraavasta reissusta alkaen, jos olisi saanut elää. Kohtalo päätti kuitenkin toisin.

Degerö oli ollut Pohjois-Atlantilla 17. marraskuuta 1993 matkalla jenkkeihin, kun Timon aortta oli yllättäen revennyt. Mitään ei ollut voitu tehdä ja hän oli menehtynyt laivassa samana päivänä.

Jukan kertoma tarina Timon myöhemmistä vaiheista hiljensi minut ja sai ajattelemaan ihmisen elämää ja kohtaloa.

Illasta tuli kuitenkin hauska. Meillä riitti keskusteltavaa muistakin aiheista ja yöllä erotessamme olimme sopineet pitävämme yhteyttä ja että Jukka laittaa minulle kopioita niistä Timon Aurorassa ottamista kuvista ja minä laitan omiani hänelle.

Kotiin tultuani lähetin kuvani Jukalle ja häneltä tulikin myöhemmin kirje ja nippu Timon ottamia kuvia. Mukana oli myös se kuva mikä Jukkaa oli askarruttanut. Siitä varmistui, että minähän se siinä albatrossin kanssa olin. Kuvaa katsellessa tilanne palautui elävästi mieleeni, muistin monia yksityiskohtia tuosta päivästä. Muistin sateisen ilman ja meren tuoksut, laivan pääkoneen tasaisen jyskytyksen...

Jukka kirjoitti kirjeessään, että voiko tämä olla pelkkä sattuma?

- Timon hyttikaveri lähettää albatrossia Atlantin valtameren ylle lentämään
- Timon elämä päättyi viisikymmentä seitsemän vuotiaana Pohjois-Atlantilla aortan repeytymään

Minä lisäisin listaan vielä yhden asian:

- Vuosia myöhemmin sama hyttikaveri, tuo valokuvassa oleva linnun pelastaja, tapaa Timon veljen ja kertoo tarkemmin kuvan tapahtumasta ja Timosta Aurorassa.

Tapahtumista on vaikea löytää mitään yliluonnollista, mutta merkillinen, toisiinsa liittyvien tapahtumien ketju tämä on, - pitkältä aikajaksolta. Minulle jutussa oli merkittävää se, että sain kuulla vanhasta hyttikaveristani ja hänen kohtalostaan, lisäksi sain vanhoja valokuvia muistoksi vuosikymmenien takaa, sekä sain uudet ystävät vanhan hyttikaverini veljestä ja tämän vaimosta".

Näin Pauli kertoili erään erikoisen tarinansa,
terveisin Tipe

Kuva on Auroran messistä. Pojat iskevät iltapuhteina korttia, Timo oikeassa reunassa seuraa peliä "kohon" roolissa.

PELKKÄ SATTUMAKO?

Vieressä Villa Katariina Pärnussa.

Siellä tapasin uudet ystäväni ja tämä merkillinen tarina lähti purkautumaan.

Oikealla Jukan lähettämä kirje valokuvien postittelun yhteydessä.

Tässä hän kertoo vielä asioita ja esittää epäilyksen: "Voiko tämä olla pelkkä sattuma"...

Hei!

Kiitos kuvista, teetätin niistä kopiot, palautan ne nyt takaisin. Lisäksi tein kuvan mies albatrossi käsissä, kuva on Puserolta olisi kiva tietää oletteko kuvassa kuvauks vuotta en tiedä. Kuva on tehty sinulle. Voiko tämä olla enää pelkkä sattuma. Työlähettä albatrossia Atlantian valtameren ylle lentämää. Timon elämä päättyi viisikymmeneksi seitsämän vuotiaana. 17.11.1993 Pohjois Atlantilla, aartan repeytymään. Oli viimeistä motkoa ylipärimiehenä, hämällä olisi ollut vakituinen kipposin paikka jatkossa. Lajuan mini oli Deherä ja varustama Gustaf Erikson. Vastaukseni kesti nyt kukaan kukaan ennkun sorm kuvat ja sain vastaluksi kiitos sinulle oikein paljon, ja tyvää jatkoa. Terveisin, Jukka Niemelä